

-שיח פתוח עם ילדים ובני נוער למיניות בריאה

ד"ר אסנת ניסנוב

החינוך המיני שלי?????..

ממי או מהיכן קבלתי את המידע על
מיניות?????

מה הזכרון הראשון שלי שמשהו דיבר או
התייחס לנושא זה???

מהשיח בקבוצות

מה למדתם?

מהיכן רוב הילדים/ בני נוער מקבלים מידע?

מה אנו יכולים ללמוד מכך?

מה היו המסרים הלא גלויים? ומה השפעתם?

מתי מתחיל חינוך מיני????????????????????

התפתחות המינים מלידה ועד גיל ההתבגרות מלידה עד 18 חודשים

1. מתחילים לפתח זהות מינית (התחושה הבסיסית של היות זכר או נקבה)

2. מתחילים לפתח את התפקידים המיניים (איך צריך להתנהג בגלל היותנו זכר או נקבה)

3. יש תגובות מיניות כמו זקפה של הפין או רטיבות בנרתיק

4. מגלים את אברי המין וההנאה העצמית

5. לומדים להעריך את עצמם דרך מגע גופני חם ואוהב

מתחילים לפתח גישות חיוביות או שליליות כלפי הגוף שלהם

18 חודשים עד 3 שנים

לומדים את ה"שפה המינית"; שמות אברי המין ותפקודי הגוף

מקבלים מסרים רבים מההורים וגורמים אחראיים אחרים:

- שימוש בכינויים או רמזים לגבי אברי המין

- לאבר המין הנשי בדרך כלל אין שם

- בדרך כלל יחס שלילי לאוננות

- המשך צורך במגע גופני

1. ממשיכים להתנהג בעצמם ולתפוס אחרים בתבניות של 'היא' או 'הוא'

2. בגילאי שנתיים-שלוש תקופת הלימוד להרגלי ניקיון. תקופה חשובה במיוחד להתפתחות המינית של הילד

3-4 שנים

1. מפתחים חושים להתנהגות 'מקובלת', 'נכונה'

2. סקרניים לגבי ההבדלים בגוף של בנים ובנות

3. סקרניים לגבי המוצא של עצמם : מאיפה באים התינוקות ואיך הם יוצאים החוצה

4. מגלים את המיניות של עצמם דרך משחקים עם בובות ומשחקי תפקידים עם בני גילם : רופא, אחות, אבא ואמא

5. מחקים התנהגות של מבוגרים

6. מתחילים להשתמש בסלנג לגבי אברי המין

5-6 שנים

יכולת ליצור חברויות חזקות בין בני אותו מין

- .1 מראים עניין רב בתפקידי המינים, לעתים קרובות הסתכלות סטריאוטיפית
- .2 ממשיכים במשחקים מיניים ואוננות
- .3 סקרנים איך תינוקות נוצרים
- .4 יכולים ללמוד על גבולות, פרטיות והרגלים מקובלים
- .5 יכולים ללמוד להגיד "לא" למגע לא נעים או לא חיובי
- .6 יכולים ללמוד לקחת אחריות אישית על גופם
- .7 חוקרים ומגלים יחסים בין מבוגרים על ידי משחק ב'אבא ואמא'
- .8 זקוקים למגע גופני אבל בדרך כלל פחות מאשר בשלבים מוקדמים יותר של החיים

8-11

1. התעניינות הולכת וגוברת במיניות של עצמם

2. עדיין מאוננים, בדרך כלל בהסתר. אוננות מוגברת במיוחד ראויה לבדיקה האם יש הפרעה רגשית או גופנית כלשהי.

3. יכולים להתקיים אקטים הומוסקסואליים כמו בדיקת גוף של חבר או אוננות בצוותא מבלי שהדבר מעיד דווקא על הומוסקסואליות

4. קיימת נטייה לצניעות וביישנות שלא יראו אותם עירומים (אפילו לא האח התינוק וההורים)

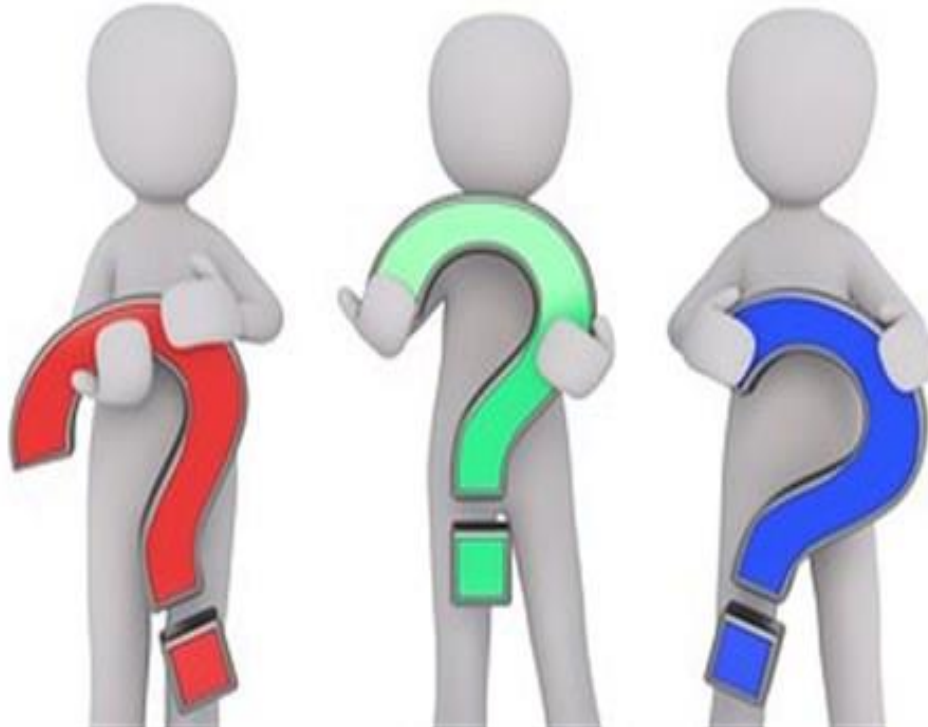
5. חלק מהבנות מתחילות לגלות סימנים חיצוניים של התפתחות מינית בגילאי 11-12, כולל התעגלות האגן, צמיחה לגובה, שיער ערווה

6. הבנות שקועות בהתבוננות בהתפתחותן המינית עד כדי כך שאין להן כמעט עניין בשאר ההיבטים של המין (כמו: מאין באתי?)

7. יש בנים שמשמינים ולעתים השדיים שלהם צומחים, מה שגורם להם למבוכה

12-18

גיל ההתבגרות 12-18

1. בדרך כלל הבנות מקדימות את הבנים בשנה שנתיים בהבשלתן המינית
2. צורת הגוף מתחילה להתעצב לפי הדפוסים האופייניים לבוגר
3. ראשית המחזור החודשי (בדרך כלל בגילים 11-14)
4. התפתחות שדיים וצמיחת שיער ערווה אצל נערות
5. הגדלה של שפתי הערווה והדגדגן
6. עליה במשקל הגוף הן של נערות והן של נערים
7. צמיחה של האשכים והפין

8. התפתחות של שיער הערווה ושיער הפנים אצל נערים (שיער על הפנים ועל החזה יכולים להופיע אפילו אחרי גיל 20)

המשך גיל ההתבגרות

1. פליטה ראשונה, לעתים קרובות תוך כדי 'חלומות רטובים' (קרי לילה)

2. התחלפות הקול אצל הנערים

3. פיתוח כוח שרירים של נערים

4. בעיות עור (אקנה) לחלק מהנערים והנערות

5. תהליך מתמשך של גיבוש זהות עצמית; בהדרגה הצעירים דורשים יותר עצמאות ולוקחים יותר אחריות על מעשיהם

6. נערים ונערות גם יחד חרדים לרושם הגופני שהם עושים על אחרים ומפגינים רגישות להערות מפי הורים וחברים בני

גילם על השינויים החיצוניים המתחוללים בגופם

7. ההתעניינות המינית והדחפים המיניים עולים באופן ניכר

מספר עקרונות ילוו אותנו בתכנית, עקרונות שמהווים בסיס לתקשורת ולהתנהגות אנושית:

1. מיניות הינה חלק בריא וטבעי של חיינו. היא מתחילה ביום הולדנו ונמשכת לאורך כל חיינו.

1. יש לאהוב כל ילד וילדה ולתת להם להרגיש בטוחים ומוגנים.

1. יש לכבד כל ילד וילדה ולתת לכל אחד ואחת את התחושה שהם מיוחדים.

1. ילדים חווים את המיניות שלהם כחלק טבעי של התפתחותם.

1. ילדים מתחילים ללמוד על מיניות מרגע לידתם ואילך.

1. ההורים הם המחנכים הכי משמעותיים בנושאי מיניות. גם הדמויות המטפלות והמחנכות מינקות ואילך משפיעות באופן חיובי או שלילי על בריאותם של הילדים.

1. ילדים לומדים מהדרך בה מבוגרים נוגעים בהם, מדברים אליהם, ומה מצפים מהם בתור בן או בת. המסרים שהם קולטים מהסביבה משפיעים על הגישות, הערכים וההתנהגות שלהם בעתיד.

תפיסת המיניות וההתנהגות המינית הם דברים

נלמדים. יש צורך בהדרכה הדרגתית ושיטתית

בנושא זה אם ברצוננו לפתח ילדים שיש להם

בטחון עצמי ביחס למיניותם, והם גם בעלי

רגישות לצורכיהם, זכויותיהם והעדפותיהם של

אנשים אחרים.”

ההורים הם המחנכים הכי משמעותיים בנושאי מיניות. גם הדמויות המטפלות והמחנכות מינקות ואילך משפיעות באופן חיובי או שלילי על בריאותם של הילדים.

1. ילדים לומדים מהדרך בה מבוגרים נוגעים בהם, מדברים אליהם, ומה מצפים מהם בתור בן או בת. המסרים שהם קולטים מהסביבה משפיעים על הגישות, הערכים וההתנהגות שלהם בעתיד.

1. ילדים הם יצורים סקרניים ומתעניינים באופן טבעי כיצד הגוף שלהם נראה, כיצד הוא פועל, באיזה אופן הוא שונה ומאין באים תנוקות לעולם.

1. יש לעזור לילדים לפתח הערכה ומודעות לגופם וידע כיצד הוא פועל.

1. תפיסת המיניות אצל ילדים מושפעת מההורים, מבני המשפחה האחרים, מחברים, שכנים, קהילה, בית ספר, תקשורת ועוד.

1. יחסים בין בני אדם לעולם לא יהיו כופים או מנצלים.

1. יש לכבד את מגוון הערכים והאמונות לגבי מיניות בקרב התרבויות השונות, בתוך הקהילה עצמה ובין המשפחות השונות.

1. ילדים הם יצורים סקרניים ומתעניינים באופן טבעי כיצד הגוף שלהם נראה, כיצד הוא פועל, באיזה אופן הוא שונה ומאין באים תנוקות לעולם.

1. יש לעזור לילדים לפתח הערכה ומודעות לגופם וידע כיצד הוא פועל.

1. תפיסת המיניות אצל ילדים מושפעת מההורים, מבני המשפחה האחרים, מחברים, שכנים, קהילה, בית ספר, תקשורת ועוד.

1. יחסים בין בני אדם לעולם לא יהיו כופים או מנצלים.

1. יש לכבד את מגוון הערכים והאמונות לגבי מיניות בקרב התרבויות השונות, בתוך הקהילה עצמה ובין המשפחות השונות.

כדי שנוכל להנות מעצם היותינו יצורים מיניים, לפתח את הפוטנציאל
לאינטימיות וחושניות, ולכבד את המיניות של הזולת, אנו זקוקים:

א. לידע ובקיאות בעובדות לגבי מין ומיניות

ב. להרגשת נינוחות (איך עושים זאת??)

ג. לגישות עקרוניות שידריכו את התנהגותנו

1. ההורים הם המחנכים הכי משמעותיים בנושאי מיניות. גם הדמויות המטפלות והמחנכות מינקות ואילך משפיעות באופן חיובי או שלילי על בריאותם של הילדים.

1. ילדים לומדים מהדרך בה מבוגרים נוגעים בהם, מדברים אליהם, ומה מצפים מהם בתור בן או בת. המסרים שהם קולטים מהסביבה משפיעים על הגישות, הערכים וההתנהגות שלהם בעתיד.

1. ילדים הם יצורים סקרניים ומתעניינים באופן טבעי כיצד הגוף שלהם נראה, כיצד הוא פועל, באיזה אופן הוא שונה ומאין באים תנוקות לעולם.

1. יש לעזור לילדים לפתח הערכה ומודעות לגופם וידע כיצד הוא פועל.

1. תפיסת המיניות אצל ילדים מושפעת מההורים, מבני המשפחה האחרים, מחברים, שכנים, קהילה, בית ספר, תקשורת ועוד.

1. יחסים בין בני אדם לעולם לא יהיו כופים או מנצלים.

1. יש לכבד את מגוון הערכים והאמונות לגבי מיניות בקרב התרבויות השונות, בתוך הקהילה עצמה ובין המשפחות השונות.